

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 4 frt.
Félévre . . . 2 ..
Negyedévre . . . 1 ..

Bérmentetlen levelek
csak ismert kezekből
fogadtatnak el.
A kéziratok nem adat-
nak vissza.

A nyílt-térben minden
három hasábos garmond-
sor díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Vegyes tartalmu hetilap.

MEGJELENIK MINDEN KEDDEN.

Hirdetési díj:

Minden 4 hasábos petit-
sor egyszeri hirdetésnél
6 kr., többszörinél 5 kr.

Terjedelmes hirdetések
többszöri beiktatása,
kedvezőbb föltételek
alatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás
után kincstári illeték
30 kr.

Kik alakítsanak, és alakítsanak-e borkereskedelmi avagy bortermelő-társulatot?

Pár évtized óta többször merült fel már a magyar borkereskedelmi társulat eszméje: sokan sok jót várnak tőle, sokan azt hiszik, hogy a magyar szőlőművelés és pinczekezelés általa nagy lendületet, a termelők illő hasznát, maga pedig a borkereskedés nagy terjedelmet nyer.

Az eszme fontos, és amennyiben utóbbi időben is az a nézet jött előtérbe, hogy egy ily társulatot leginkább csak maguk az érdekelt szőlő- s bortermelők hozhatnak össze legcélszerűbben — mindenestire megériemli, hogy a „Borászati Füzetek” terén is maguk a borászok hozzá szólva, eszmét cserélve, azt minden oldalról megforgatva, tisztázzák, hogy aztán a kivitel amál könnyebb és biztosabb legyen.

Nézzük tehát a kérdést lehető közelről, lehető tárgyilagosan.

Ha a bortermelő az ő borát eladja az ő gondja csak az, hogy drágán adhassa el, s azzal éppen nem törődik, hogy a ki azt megveszi a borkereskedő, nyer-e azon vagy nem? Valamint midőn a borkereskedő megveszi a bort, annak sem az a gondja, hogy a bortermelőnek legyen az eladásból haszna, hanem, hogy ő maga, a kereskedő lehető olcsón véve meg a bort, lehető hasznát biztosítson magának az ő tudománya, pénze és munkája után.

Ebből az következnék most már, az eddigi tervezet szerint, hogy maga a termelő, mint közvetlenül érdekelt fél, legyen kereskedő is, más szóval, vegye meg a bort önmagától. Tehát egy személyben legyen bortermelő és borkereskedő. De ez nem lehet. Hanem azért, hogy mégis lehető legyen, azt gondolták sokan, hogy ha közvetlen nem történhetik meg, a minthogy lehetetlen is — hát legyen a bortermelő egy személyben közvetve — kettő, t. i. termelő és vevő. De hogyan?

Alakuljon a termelőkből kereskedőtársulat, mely (első sorban) saját borkat megveszi — és eladja. Most már azt hinnék, hogy ebből kettős nyereség lesz: t. i. a vételnél és eladásnál. Pedig az nem lehet. Mert ha az eladó termelő, mint a vevő-társulatnak tagja, az ő borát olcsón adja, akkor ő maga veszít mint termelő, ha pedig drágán adja, akkor meg úgy veszít, mint vevő — tagja levén a vevő-társulatnak. Már pedig egy kereskedelmi társulat nemcsak hogy haszon nélkül nem dolgozhatnak, de fenn sem állhat, ha ő nem a saját —

hanem a termelő érdekét tartja szem előtt, vagyis drágán vásárol be.

S vajjon akár a mezei gazdaság és gazdasági ipar, vagy általában az ipar terén találunk-e arra példát, hogy a termelők álljanak össze, és saját terményeiket vásárolják és adják el mint kereskedő társulat? Erre nem tudok példát. Hanem arra igenis, hogy a termelő gyakorta érintkezvén a kereskedővel — s látva a hasznos üzletet, elhagyja saját terét, s felcsap kereskedővé. Így lesz a pékmesterből lisztkereskedő, a gabnakereskedőből élelmezési szállító: így lesz a kádármesterből korcsmáros, a korcsmárosból borkereskedő: így lesz a szőlőtermesztőből is borkereskedő: csak egyből nem lesz egyszerre kettő.

De különben nemcsak azon oknál fogva, mert egy embernél, a kinek kétféle érdeke van, e kétféle érdek össze ütközik: hanem a munkafelosztás elvénél fogva is legcélszerűbb, ha a vállalkozási szellemet, anyagi és szellemi tőkét egy irányban hozzuk össze, vagy hagyjuk egyesülni, akár a bortermelők, akár a borkereskedők társulatában. De a kettőt összeegyeztetni nézetem szerint hasztalan erőltetés volna.

És éppen a munkafelosztás elvével együtt lép előtérbe a szakképzettség is, melyet saját terén igen lehet értékesíteni, míg más tere kényszerítve, hasztalan, sőt káros vállalkozás.

Mert eléggé sajnos tapasztaljuk az ilyen vállalkozások keserű visszahatásaként utóbbi időben a hazában keletkezett majd minden irányu részvénytársulatoknál a bukásokat. Hogy is ne? Különbféle foglalkozású és szakismeretű emberek állanak össze: alkotnak részvénytársulatot: választanak maguk közül igazgató-tanácsot, s igazgatják a gyári vagy pénzügyi intézetet olyan emberek, a kik maguk házat építeni, bort mérni, ruhát varni stb. igen is tudnak, csak a részvényes társulat ügyeit vezetni nem tudják. Ha pedig nem kebelükből választanak igazgató-tagokat, azoknál a társulat egyszerűen üzleti, vállalkozó intézet lesz, a melynél speculative is minél több, és minden áron sok hasznót kell elő teremteni, hogy a részvényeseknek osztalékuk, vagy legalább az igazgató-tagoknak jó fizetésük legyen. Tehát a kitűzött céltól eltérés következik be.

Sőt az ily részvényesek tovább mennek: a ki valamely intézet vagy gyár élén áll, megválasztják akár tíz ilyen vállalat igazgató-tanácsosának azon okoskodásból indulva ki, hogy a ki itt vagy amott jelesen tölti be helyét, az mindenhova való és az majd csodát fog tenni itt is. Pedig sem mindenhez nem ért, sem mindenütt és mindig nem

lehet egy-egy ember, de sokszor azzal nem is gondolnak, csak ott legyen — az ő jól ismert neve.

Igy aztán mindenki ott van, mindenütt van, mindenbe bele szól — felelősen. És mert csak néha van itt, néha ott, ma a tanácskozás ezt, más alkalommal mást végez, s a mikor a kik összejönnek, a szerint döntenek. Így döntenek meg aztán magát a vállalatot is.

Ez okból tekintetbe véve azt, hogy ha egy bortermelő bir, összeköttetéssel kereskedelmi ismeretekkel, az bizonyosan a maga érdekében használja azt fel, és nem iparkodik másra háritatni a hasznát, és ha lehet — lesz ő maga borkereskedő: valamint egy borkereskedő sem iparkodik viszont a termelők hasznáért bortermelő lenni; tehát nem látszik célszerűbbnek, mint ha a termelők egyesülnek saját, és a kereskedők saját érdekükben.

És szükséges-e egyesülni? Általában szükséges, mert egyesült anyagi és szellemi erővel többet és hamarabb lehet valamit keresztül vinni, létesíteni. Nálunk a társulás eszméje általában nem honos: a kereskedelmi osztályban ugyan láthatunk elég példát, mely erre nézve úgy szólva nógat: de ez a magyar elemben még nem igen talál utánzó: ott vannak a kereskedők firmái: N. N. és társa, N. és fia, N. N. testvérek, N. N. unokái stb., mi arról tanuskodik, hogy a tőkét egyesítik, s addig együtt dolgoznak, míg a haszonból kinek-kinek a tőkéje annyira növekedik, hogy elválva is bizton folytathatja üzletét saját erejével: mert az tény, hogy egy üzlet jó berendezésére, kezelésére, vállalkozására, kintartásra, versenyzésre, kell egy bizonyos összeg — a melylyel ha valaki egymaga nem rendelkezik, hát társat, sőt társakat is szerez, hogy céljt érjenek. Az egyik fekteti a vállalatba pénzt, másik tudományát, harmadik munkáját: az egyik a kereskedelmi cikket rendezzi, előkészíti, a másik terjeszti, a harmadik árulja stb. Így lesz a munka felosztva, az erő egyesítve egy célra működni.

De vajjon a termelők kereskedőtársulattá egyesüljenek-e? Azt hiszem, hogy nem; mert ez csak akkor volna szükséges, ha kereskedők elegenden nem lennének; de kereskedők elegenden vannak, a kik megveszik a bort; csak az a baj, hogy olcsón veszik: de miért olcsón? mert az árucikkek nagyrésze rosz, s ennek rovására van okuk és alkalmuk a jobbnak árát is letörni. Különböleg vevő bárki, mindig arra fog törekedni, hogy olcsón vegyen, valamint legyen eladó bárki, azon lesz, hogy drágán adhassa el eladni valóját.

Ha tehát az a baj, hogy a bort a

borkereskedők azért veszik olcsón, mert az rossz, abból nem az következik, hogy a termelők egyesüljenek kereskedő-társulattá, mely a rossz bort majd drágán vegye meg; mert azt kereskedelmi célból maga a termelő sem tenné: s e tekintetben ne kecsgetse magát egy termelő sem azzal, hogy a termelőkből alakult kereskedelmi társulat csak azért is drágán veendi meg a borokat, hogy a termelőknek hasznuk legyen, a vevő-társulatnak kárával is. Hanem igen is kell egyesülni a termelőknek a végett, hogy összeműködve, jó bort állítsanak elő: hogy a jót drágán adhassák el — és így a bortermelést hasznosabb iparágá fejlődtesse. Mert a két érdek mindig fog küzdeni: drágán eladni és olcsón venni — mind a termelő, mind a kereskedő részéről.

A bortermelőknek azonban olyan célból való egyesülése, hogy egész vidékekre kihátva, mint a szőlőket és mint a pinczékét állítsanak: hogy egyes vidék — vagy az egész ország borát vásárolják össze: hogy milliókra menő behurhászásokat tegyenek, hogy az egész ország szőlőtermelését és borkereskedelmét üzletkörükké vonják: sem nem lehet, sem nem volna czélszerű.

Nem lehet, mert nem bírnak annyi pénzt össze hozni: még ha más időben lehetne is talán annyi pénzt össze hozni: annyi részvényes társulat, pénzintézet, sőt takarékpénztáraknak épen szeméink előtt történt bukása után kinek volna mostani időben kedve és szavazati bátorsága akár borát, akár pénzét, s az egész társulat millióit néhány különben jó hírű, ismert becsületességű ember vállalkozási esélyeinek tenni ki?

Nem volna pedig czélszerű sem: mert mihelyt egy kereskedelmi társulat alakuljon az bárkiből — mint hatalmas testület, valamely iparcikkre egy maga, sőt áldozattal is, hogy a versenyzőket elidegenítse, egész vidékekre kiterjeszti kizárólagos üzletét: monopolizálni fog, és pedig nem az eladók, hanem részvényesei hasznára.

Nézetem szerint tehát, mint eddig több értekezésből és cikkből is látszik, legtermészetesebb, ha a bortermelők egyes vidékeken egyesülnek azon célból, hogy akár külön, akár közös pinczékben jó bort állítsanak elő a kereskedelem számára: hogy alkalmat és módot szerezzenek arra, miszerint az egyes termelők jó szőlő fajokat ültessenek, s hogy jó bort produkáljanak.

Ha pedig ennél is tovább akarnak menni, az volna, hogy jó boraikat ne a közvetítő kereskedők útján, hanem szerelve összeköttetéseket, maguk, társulatilag közvetlenül adhassák el akár a hazai, akár a jobban fizető külföldi piacokon.

(Vége köv.)

H i r e k.

Lapunk helybeli és vidéki előfizetői közül, azokat, kik az előfizetési díjakkal hátrányban vannak, magán uton már többször felszólítottuk tartozásaiknak beküldésére, azonban mindekkoráig nem tudtuk megkapni jogos illeteinket. Felszólításunkat kénytelenek vagyunk ezuttal nyilvánosan is megtenni, kérvén az illeteket: vegyék fontolóra egy lap kiállításának, különösen a jelen nehéz viszo-

nyok közt, tetemes költségeit, melyeket jó remény fejében legnagyobb részt magunknak kell előlegeznünk, s legyenek szivesek csekély tartozásaikat forduló postával megküldeni. Mi lapunkat senkire sem erőszakoltuk, de egyenes megrendelésre küldtük és küldjük is olvasóinknak, annál fogva, ha hónapok, sőt több helyütt évek után illeteinket szorgalmazzuk, könyörödomány után éppen nem nyújtjuk kezefeinket. Így vagyunk a hirdetési díjakkal is. Tőlünk az adóhivatal végrehajtás fenyegetése alatt beköveteli a hirdetmények után járó kincstári bélyeg-illeteket, mi pedig aztán nemcsak a hirdetmény megszabott díjait, de még a bélyeg-díjakat sem tudjuk visszakapni. Ennélfogva kénytelenek vagyunk e helyütt nyilvánítani: miszerint jövőre csak oly hirdetést veszünk fel lapunkba, a melyért a díjak előre lefizettetnek. Magán hirdetéseknél e díjak könnyen kiszámíthatók, amennyiben egy-egy önálló szó után két krajczár fizetendő, míg a hivatalos hirdetések díja petit-soronként számíttatik fel.

A kolera-árvák és inségesek javára e hó 4-én tartott táncszüvegalkalmával, lapunk mult számában közölt kegyes felülfizetők, illetőleg adakozók névsorából néhányan kimaradván, kötelességünknek tartjuk azt ekégszíteni: Lónyay Ödön 13 frt, Szerdahelyi János 5 frt, Kun Frigyes 5 frt, Rác Bertalan 7 frttal járultak a nemes cél gyarapításához. Megjegyzendő, hogy a két első név véletlenül maradt el a kimutatásból, míg az utóbbiak a közlés után küldték be szives adakozásukat. Ennélfogva a már közzétett 414 frt 81 kr. összeg 12 frttal növekedvén, az összes tiszta jövedelem

T Á R C Z A.

Gül-Gaba bácsi kalandjai.

II.

Rákászat a szobában.

1864. aug 18-án következő levélkét nyújtott át nekem egy örökös levélhordásra kárhoztatott zombori cigány:

Kedves barátom! Gyönyörű napok járnak, halálos vétek volna elszalasztani rákászat nélkül. Jertek ki holnap délután, hozzátok el Gaba bácsit is, de mulhatlanul. Pompás borom van, én és a jó vacsora várni fogunk, barátod F e r i.

A levelet rögtön közöltem Matyi Albival, mint a kirándulások ezermesterével, magam pedig Gaba bácsi felkeresésére tettem készüléteket.

Igen! kedves olvasóm: mert Gaba bácsit nem lehetett mindig csak úgy könnyedén megtalálni, lévén ugyanis ő legnagyobb rekomendációval bíró hazánk fia szöleinek korlátlan kapáltatással felhatalmazott inspektora.

Elsőben is házában kerestem. Nem volt homn. Valóságos és tökéletes házi-asszonygyá kvalifikált gazdasszonya, egy, a föld házára harmadfél mázsa súlylyal nehezded kolossus sem igazíthatott kelölőleg utba, annyit azonban mégis mondott: hogy próbáljam keresni a pinczében, s meg lehet ott találok.

És csakugyan Gaba bácsit Bachus templomában találtam, egy annak hajója végén levő oltár előtt, épen misézve.

Az oltáron két szál faggyu-gyertya hőmpolygató fölfelé füstös lángját: háta megett pedig egy szurtos vinczler látszott ministrálni áhíttatosan tartva kezében a közönségesen csak lopónak nevezett főpásztori botot, ő pedig telt kehelylyel lépteim zajára megfordulván, s bizonyára fel is ismervén, emelkedett hangon éneklé „Per omnia potula poculorum!“ igen természetesen, hogy én sem késtem a „Áment“ lehető hangrokonsággal rádörögni.

Aztán előadtam az előadandókat s Gaba bácsi legott örömmel beléegyezett a rákászatba, s csak azt az egyet akarta kikötöni: hogy ő lóháton tehesse meg a kéjkirándulást.

Ebbe azonban én nem egyezhettem, miután ismertem Gaba bácsinak azon impertinens szokását: hogy multság közben szeret megugrani. E megugrás pedig míg egy részt a kompánia kárával történt, másrészt mindig életveszélylyel járt Gaba bácsira nézve, mivelhogy Bachus nedve mindenre inkább alkalmatos, mint arra: hogy -egélyével valaki egy ló hátán az egyensúly törvényeit tanulmányozza.

Idevágó hatalmas érveim végtére is meggyőzők őt lovaglási szándékának gyakorlatlansága felől... s miután még pár pohárka 4 puttonos „succus uvarum“-ot bekebeleztünk, dolgaim után látandó, ott hagytam a mohos alvilágot, melynek nincsen ugyan lánggal égő tüze; nincsenek látható mephistói, de bűvös folyamányától lassan lassan Vezuvvá válik a koponya, s nem egyszer az örögöknek egész legiója buvik belénk.

Másnap délután három órakor már együtt volt az expedicio elválhatlan, trifoliuma. A szállító eszköz, a középkor kinzó szerszámainak egyik maradványa, megérkezvén, beléhelyezkedtünk, s annak rendi és módja szerint pipaszóval döcögöttünk a F...y család zombori kuriájának guggon ülő, oszlopos tornáczu ősi alkotmányára felé.

Egy kis félóra mulva már tetthelyen valánk. F... barátunk örömtől ragyogó arcczal fogadott, s míg én Matyival néhány, magunkkal hozott nehezebb üteg lemálházásával foglalkoztunk, Gaba bácsi már a tornácz alatt levő asztalhoz telepedett, melyen ez időszerint üres poharak tátották még szájukat, közrefogván egy a gyakorlattól kegyetlenül neki fényesedett dugóhuzót.

A forró nap heve elől jól esett a szellős árnyba megvonni magunkat. Én a szomszúság ellen szerettem volna egy jó pohár vizre szert tenni, azonban Gaba bácsi azon figyelmeztetésére: hogy ily felhevült állapotban veszedelmes a vizivás, lemondtam róla, annyival inkább, mert a ház végében levő pincze felől, két vászonceléd alakja tünt fel, kik egy jókora két füli dézsát emeltek felénk megrakva, jég közzé plántált termete üvegekkel, melyek ismét különféle „itoka“ nemeket zártak átlátszó falaik mögé.

Az ígért földéről óriási szőlőfürttel megtért küldönczöket nem fogadta szivesebben Izrael sanyargatott népe, mint mi e neki vörösödött két szolgáló speciést, kiknek nyomukba F e r i barátunk kullogott egy pár czilinder kodiczillus-

426 frt 81 krt. tesz. Hírképen megemlítjük itt olvasóinknak: miszerint e szép eredmény megyénk főjegyzőjét Viczmándy Ödönt. — ki ama jótékony czélu tánczvizigalomnak nemcsak kezdeményezője, de siker tekintetéből mondhatjuk, egyedüli tényezője volt — arra biztosítá: hogy a jövő farsangi idény alatt — ha csak a viszonyok megengedik — e szent czélra még egy hasonló tánczvizigalmat hozzon össze. Ismétljük: hogy csak hír után beszélünk, melynek forrását talán meg sem tudnánk nevezni, de úgy gondoljuk: nem követünk el indiskrecziót, ha felszínre hozzuk, azon közönhajtást csatolván hozzá: bár csak e hír valósulna is!

* Átlános a panasz, de különösen az ügyvédi kar részéről nagy az elégedetlenség a bélyegárulásnak nálunk divatkozó botrányos kezelése miatt. Azt ugyanis tudjuk, hogy az adóhivatal csak nagyobb értékű megrendelést tartozik elvállalni, a kinek 8-10 frt. áru bélyegre van szüksége: itt czélt nem érhet. Tehát merre? Állítsunk be a bélyegárudába. „Bélyegyet kérek.” „Nem szolgálhatok.” Az adóhivatalban több ezer forint értékű bélyeg van: és a bélyegárudában még sem szolgálhatnak — bélyeggel. Ki itt a hibás? A nagy közönség s különösen az ügyvédi kar, mely tetlenül türi azon igazságtalanságot, mely ellen a pénzügy-igazgatóságnál hathatós szerre lehetne találni.

* Az „Ellenőr”-ben olvassuk: A magyar történelmi társulat nov. 6-án tartott ülésének végén Thaly Kálmán az alapszabályok módosítását olvasván fel: ki-tünt, hogy alapító tagokul ezután már nők is vétetnek fel. Megemlítjük ezt azok iránti figyelemből, kik ezen nemes-

törekvésü társulat iránt a mindennapinál nagyobb érdeklődéssel viseltetnek.

* A mult esütörtökön estve felé özv. Szentgyörgyi L.-né házában kigyúlt egy kémény. Szerencsére tökéletes szélségszél volt s miután a korom kitért, a kéményből kigyózza feltörő lángok is elenyésztek. Valóban óhajtandó, hogy a kémények rendszeres tisztítása a legszigorubbán ellenőriztessék, mert mint értesülve vagyunk az említett házban is a kigyóást megelőző napon volt az eszközölve: és ime a felületes tisztítás százak jalkönyeit vonhatta maga után, s rommá alakíthatta volna városunk legszebb épület-sorát.

* Útczáink sármundurja lassankint nevezetes változáson megy keresztül: ma-holnap felszáradnak arról, vagy inkább belé fagnak — az ég könyüi, jelölül annak, hogy „tél bácsi” fehér szakállával a küszöbön áll. Amíg „Mihály mester” tetszmosoly közt nyalja körül a tegnapi óta sárral meg nem garnirozott lábtüit: addig „Péter gazda” mogorván néz a pánczélos barázdára, mely elleni nehéz tusába ugyancsak belefáradt az ekevas. Ezzel csak azt akarjuk nyilvánítani, hogy nyomoruságos utczáinkon már most módos sétákat tehetünk: ámde a vetéssel elkésett földmives búsan tapasztalja a hűleg gyors növekedését, mely a vetésben akadályozza. És mint halljuk az idén többen részesülnek e nem várt kellemetlenségben.

* Sárospatakon — miként mult számunkban említettük — f. hó 9-én tűz ütött ki. A szerencsétlenség színhelye a hajdani, most már fedél nélkül, csak pusztá falakból álló lovas-kaszárnya volt, mely épület-rom jelenleg a collegium bir-

tokában van. Az egyes embereknek kiadott helyiségben több mint háromszáz szekér széna volt az illetők által összehalmozva, és ez mind egy szálal lángok martaléka lett, az egész napon át dühöngő szélben minden igyekezet valamit megmenteni — hajótörést szenvedett. Mint halljuk, a mult évben is elégett e helyen egy boglya széna, de a többi megmentetett. Ezen újabb eset azt igazolja, hogy a szerencsétlenség valami ellenséges rosz akaratra következék. Az illetők tetemes kárt szenvedtek; annál inkább, mivel szénájok nem volt biztosítva.

Folyó év december hó 1-ső napján d. e. 10 órakor rendkívüli megyei bizottsági közgyűlés fog tartatni, melynek egybehívására az alispáni körlevél már szétküldött. Az évnegyedes közgyűlés nevezetesebb tárgyai lesznek: 1. A megyei szervezési munkálat felülvizsgálása és végleges megállapítása. 2. A jövő évi utimunka meghatározása. 3. Az inségügyben kiküldött bizottságok jelentése s a fölötti intézkedés. 4. A lovas-katonaságnak más, kevésbé sujtott vidékre leendő át-helyezésének kieszaközlése. 5. Az 1874. évre megállapított legtöbb adótízetők névjegyzékének megerősítése. Ugyanekkor teendi le az új főispán báró Vécsey Sándor a bizottság előtt az esküt, mely után átveendi a megye kormányzatát. A rendkívüli bizottsági közgyűlésnek e szerint egyik tárgya lesz a főispánnak hivatalába leendő beiktatása. A rendes bizottsági ülések decz. 2-án veszik kezdetüket.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMÉR.

kával, hogy azokat mihelyt a glédában rést ütünk, az „ügye fogyottak” ürült nyomaikba legott elhelyeztesse,

A tenyeres talpas két duenna Gaba bácsi mellé helyezte el a vedrek nagyanyját, ki meg nem állhatta: hogy a csinosabbikon hirtelen egyet ne csipjen s azt ne mondja neki: „lányom ezért megérdemled a legszebb pántlikát, jehova-ugyse megérdemled!... később kegyetlenül megfoglak ölelgetni... jaj meg!

— Nem a nemzetes urnak való már az ölelgetés — veté vissza gnyoros devajsággal a leány, s azzal gyorsan távozott.

— Micscsoda?! Nemzetes? nem nekem való?! Hogy az ördög bujjék beléd kabócza képében! — indignálódott Gaba bácsi, de berzenkedő indulatját legott nyakon önté azon pohár szikrázó tartalmával, melyet Feri barátunk már ekkor tálczán nyújtott felé, valamint felénk is, erősen siettette: hogy csak hamar hamar míg el nem pezseg!

A poharak összecsendültek, s körrömig való kiürítésük megszakítás nélkül, valódi kortyfoltonossággal történt. E pohár borral azonban csak a szomjuság követelése elégettett ki, s a többi?.. a többi aztán mind a barátságé volt!

A baráti pohár minden egyes adagja hatalmasat csavarított azon a huron, mit kedélynek nevezünk. Kaczaj, tréfa, s egy-egy csöndes dal megeresztése, a jó kedv barometrumának e fokozatai, lassan-lassan nemcsak elérettek, de Gaba bácsi részéről csakhamar tul is szárnyaltattak.

Nála a boldog mámor első stadiuma rendszeren abban nyilvánult: hogy azt, a ki valaha borsot tört orra alá, irgalmatlanul szidni kezdte. Ilyenek pedig mindig szép számmal voltak katologusába följegyezve. A ki nem öt akarta szolgabirájának, az előtte tudománytalan volt: aki gazdasszonyának szépségét el nem ismerte, arról érzéketlen ökörczimel emlékezett meg; aki nem adott neki kölcsön, annak nevéhez egyszerűen csak „é h e n h ó t” epithetont ragasztatott: aki pedig plane annyira vetemedett: hogy adósságát merre tőle kérni, no az már aztán Gaba bácsi előtt nem volt kevesebb mint a „gazemberek koronás fejedelme.”

Egy ily ildomtalan hitelező került épen Gaba bácsi nyelve hegyére a parlagi dinom dánom folyama alatt, de rakkott is rá anyi kacskaringós titulust, hogy két árkus papirosra nem tudnám leírni. Emlékezetébe hozta pedig e hitelezőt Matyi Berti, a ki ép oly nagyokat tudott nevetni Gaba bácsi indulatos kitérésén, mint legtöbbnyire burleszkbe csapó tréfái fölött.

— Igen igen — folytatá Berti barátom, mintegy apránként öntögetve az olaját a tüzre — tegnap mindenki előtt azt beszélte az illető, hogy lefoglaltatja a „Bumbuly” függő termését, s már engem a szüretre meg is hívott.

— Meglövöm a gazembert! agyonverem mint egy lyukját eltévesztett ürgét! összemorzsolom mint a taplónak szánt ürömlévet! ha lábát szőlőbe merészi betenni a gazember! pattogott Gaba

bácsi öklelél az asztalt verve, s nem törődve azzal, hogy heveskedésének három ártatlan pohár esik áldozatul.

Ej hagyjuk e kellemetlen dolgot — vágék közbe — de költsük el e maradék borocskát, aztán készüljünk a rákászathoz; mert ides-tova négy az óra, a Ptrügyi erdő pedig jó messze van.

Még ki sem mondtam e szót „messze van” midőn tompa mély dörgés üt meg füleinket. Legott felugráltunk, de sem dél sem kelet felé nem láttunk egy rongy felhőcskét az égen, melyet a mély dörgedelem anyjának nevezhattünk volna.

A nagy ijedtségre — természetesen ismét csak inni kellett.

Ivás után Gaba bácsi a ház háta megett levő kertnek vette útját, lehetőleg botanizálás végett. Kis idő mulva azonban visszatért, s azzal lépett be közénk: Fiuk márma aligha lesz valami a rákászathoz; mert északnyugot fölöl haragos felhő tornyosul, onnét pedig rendszeren nagy esőt kapunk.

Nem tesz semmit! — válaszolt Feri barátunk — A rákászathoz is csak ürügy a mulatságra. És azután ha nem rákászhatunk a Taktán, majd rákászunk itthon a szobában. Itt vannak a poharak mind megannyi „piczikék,” s megvagyok róla győződve: hogy azok segítségével biztosan fogunk egy „soló rákot” ha mindjárt e ráknak füle is lesz.

(Folyt. köv.)

MENETREND

a magyar-északkeleti és a magyar-gácsországi vasút vonalain.

Szerencséről M.-Sziget felé.

Csatlak.	A m. k. államvasp. udvar				
	Pesten	indul 10 óra 30 percz este	7 óra 30 percz reggel		
	Miskolcz	indul 7 óra 42 percz reggel	1 óra 41 percz délután		
	Szerencs	érkezik 8 óra 43 percz reggel	3 óra 27 percz délután		
	Szerencs (ebédlő)	indul 9 óra 5 percz délelőtt	3 óra 59 percz délután		
S.-a. Ujhely (eb.)	érkezik 11 óra	— délelőtt 5 óra 44 percz délután			
	indul 11 óra 30 percz délelőtt	6 óra 30 percz este			
Csap	érkezik 1 óra 49 percz délután	8 óra 31 percz este			
	indul 2 óra 10 percz délután	9 óra 51 percz este			
Bátyu	indul 3 óra 2 percz délután	9 óra 53 percz este			
	érkezik 5 óra 59 percz délután	1 óra 29 percz éjjel			
Királyháza (eb.)	indul 6 ó. 24 p. este	2 ó. 42 p. délelőtt			
	érkezik 9 ó. 19 p. este	5 ó. 26 p. reg.	1 ó. 48 p. délután		

M.-Szigetről Szerencs felé.

Csatlak.	Máram.-Sziget	indul 6 ó. 55 p. reg.	9 ó. 24 p. este	11 ó. 31 p. délelőtt	
	Királyháza (eb.)	érkezik 9 óra 50 percz délelőtt	12 óra 50 percz éjjel		
	indul 10 ó. 23 p. d. e.	1 ó. 30 p. éjjel	2 ó. 31 p. d. u.		
	Bátyu	indul 1 óra 27 percz délután	5 óra 26 percz este		
	érkezik 2 óra 9 percz délután	6 óra 8 percz reggel			
Csap	indul 2 óra 31 percz délután	6 óra 28 percz reggel			
	érkezik 5 óra	— délután 8 óra 30 percz reggel			
S.-a.-Ujhely (eb.)	indul 5 óra 45 percz délután	9 óra 21 percz délelőtt			
	érkezik 7 óra 48 percz este	11 óra 2 percz délelőtt			
Csatlak.	Szerencs	indul 8 óra 4 percz este	11 óra 27 percz délelőtt		
	Miskolcz	indul 9 óra 5 percz este	1 óra 5 percz délután		
	A m. k. államv. udvar				
	Pesten	érkezik 6 óra 30 percz reggel	6 óra 50 percz este		

Debreczenből Királyháza felé.

Csatlak.	Pest es. k. szab. osztr. államv. udvar	indul 7 óra 30 percz reggel	6 óra 5 percz este		
	Debreczen	érkezik 3 óra 24 percz délután	3 óra 38 percz éjjel		
	Debreczen (ebédlő)	indul 4 óra 12 percz délután	4 óra — reggel		
	Nagy-Károly	indul 8 óra — este	6 óra 42 percz reggel		
	Szathmár	indul 10 óra 3 percz éjjel	8 óra 23 percz reggel		
Csatlak.	Királyháza (eb.)	érkezik 12 óra 31 percz éjjel	10 óra 3 percz délelőtt		
	M.-Sziget	érkezik 5 óra 26 percz reggel	1 óra 48 percz délután		
	S.-a.-Ujhely	érkezik 8 óra 30 percz reggel	5 óra — délután		
	Kassa	érkezik 12 óra 13 percz délután	9 óra 44 percz este		

Királyházáról Debreczen felé.

Csatlak.	Kassa	indul 1 óra 31 percz délután	—		
	S.-a.-Ujhely	indul 6 óra 30 percz este	—		
	M.-Sziget	indul 9 óra 24 percz este	11 óra 31 percz délelőtt		
	Királyháza (eb.)	indul 3 óra 12 percz éjjel	2 óra 56 percz délután		
	Szathmár	indul 6 óra 12 percz reggel	5 óra — délután		
Csatlak.	Nagy-Károly	indul 8 óra 17 percz reggel	6 óra 33 percz este		
	Debreczen (eb.)	indul 11 óra 50 percz délelőtt	9 óra 7 percz este		
	Debreczen	indul 12 óra 43 percz délután	10 óra 12 percz éjjel		
	Pest es. k. szab. osztr. államv. udvar	érkezik 8 óra 37 percz este	8 óra 43 percz reggel		

Bátyuról Munkács felé.

Bátyu	indul	3 óra	12 percz	délután
Munkács	érkezik	4 óra	23 percz	délután

Munkácsról Bátyu felé.

Munkács	indul	11 óra	49 percz	délelőtt
Bátyu	érkezik	1 óra	—	délután

Sátoralja-Ujhelyből Kassa felé.

Csatlak.	Debreczen (Királyházán át)	indul 4 óra reggel	4 óra 12 percz délután	
	M.-Sziget	indul 6 óra 55 percz reggel	9 óra 24 percz éjjel	
	Királyháza	indul 10 óra 23 percz délelőtt	1 óra 30 percz éjjel	
	S.-a. Ujhely	indul 6 óra 9 percz este	8 óra 57 percz reggel	
	érkezik 6 óra 45 percz este	9 óra 33 percz délelőtt		
L.-Mihályi (eb.)	indul 7 óra 15 percz este	9 óra 48 percz délelőtt		

Csatlakozások a magyar-északkeleti vasút vonalain.

A reggel M.-Szigetről 6 óra 55 perczkor induló 11. sz. vonat csatlakozik Királyházán a Debreczenből este 6 óra 5 perczkor induló s oda éjjel 10 óra 6 perczkor érkező 116. sz. vonathoz; továbbá Bátyun a délután 3 óra 12 perczkor induló 212. sz. s ugyanoda Munkácsról délután 1 órakor érkező 211. számú vonatokkal.

A Szerencséről délelőtt 9 óra 5 perczkor induló 12. sz. vonat csatlakozik Csapra az Ungvárról délután 12 óra 11 perczkor induló 311. sz. s a Nyiregyházáról ugyanoda délután 2 óra 51 perczkor érkező 312. sz.; továbbá Bátyun a délután 3 óra 12 perczkor induló 212. sz. s ugyanoda Munkácsról délután 1 órakor érkező 211. számú vonatokkal.

A M.-Szigetről esti 9 óra 24 perczkor induló 13. sz. vonat csatlakozik Királyházán az éjjel 3 óra 19 perczkor induló 113. sz. s az ugyanoda Debreczenből éjjel 12 óra 31 perczkor érkező 114. sz.; továbbá S.-a.-Ujhelyen a Kassáról reggel 5 óra 11 perczkor induló 412. sz. s ugyancsak a S.-a.-Ujhelyről délelőtt Kassa felé induló 413. számú vonatokkal.

A Szerencséről délután 3 óra 59 perczkor M.-Sziget felé induló 14. sz. vonat csatlakozik S.-a.-Ujhelyen az onnan 6 óra 9 perczkor Kassa felé induló 411. sz. s Kassáról délután 5 óra 30 perczkor oda érkező 414. sz.; továbbá Királyházán az onnan Debreczen felé éjjel 3 óra 12 perczkor induló 113. sz. s az oda Debreczenből éjjel 12 óra 31 perczkor érkező 114. sz. vonatokkal.

A magyar-északkeleti vasút vonalairól szóló menetrend érvényes f. évi nov. 16-tól a további rendelkezésig.

Csatlak.	Kassa (ebédlő)	érkezik 9 óra 44 percz este	12 óra 13 percz délután
	Eperjes	érkezik 8 óra — este	
	Igló	érkezik 4 óra 45 percz délután	
	Oderberg	érkezik 3 óra — délután	
	Homonna	érkezik 10 óra 10 percz este	

Kassáról Sátoralja Ujhely felé.

Csatlak.	Homonna	indul 1 óra 6 percz délután	
	Oderberg	indul 11 óra — délelőtt	
	Igló	indul 12 óra — éjjel	
	Eperjes	indul 2 óra 15 percz éjjel	
	Kassa (ebédlő)	indul 5 óra 11 percz reggel	1 óra 31 percz délután
Csatlak.	L.-Mihályi (eb.)	érkezik 7 óra 40 percz reggel	4 óra 10 percz délután
	indul 8 óra 20 percz reggel	4 óra 54 percz délután	
	S.-a. Ujhely	érkezik 8 óra 56 percz reggel	5 óra 30 percz délután
	Királyháza	érkezik 5 óra 59 percz délután	1 óra 29 percz éjjel
	M.-Sziget	érkezik 9 óra 19 percz éjjel	5 óra 26 percz reggel
Csatlak.	Debreczen	érkezik 11 óra 50 percz délelőtt	

Ungvárról Nyiregyháza felé.

Ungvár	indul	12 óra	11 percz	délután	
	érkezik	1 óra	39 percz	délután	
Csap	indul	2 óra	41 percz	délután	
	érkezik	4 óra	20 percz	délután	
Kis-Várda	indul	4 óra	20 percz	délután	
	érkezik	6 óra	46 percz	este	
Nyiregyháza	indul	7 óra	17 percz	este	
	érkezik	9 óra	27 percz	este	
Csatlak.	Nyiregyháza	indul	7 óra	17 percz	este
	Debreczen	érkezik	9 óra	27 percz	este
Cs. k. szab. osztr. államv. udvar Pest	érkezik	8 óra	43 percz	reggel	

Nyiregyházáról Ungvár felé.

Csatlak.	Pest es. k. szab. osztr. államvaspálya udvar	indul 6 óra 5 percz este	
	Debreczen	indul 4 óra 30 percz reggel	
	Nyiregyháza	érkezik 7 óra 18 percz reggel	
	Nyiregyháza	indul 8 óra 20 percz reggel	
	Kis-Várda	indul 11 óra 38 percz délelőtt	
Csap	érkezik 1 óra 19 percz délután		
	indul 2 óra 51 percz délután		
Ungvár	érkezik 4 óra 10 percz délután		

Mező-Laborez felől Legenye-Mihályiba.

Mező-Laborez	indulás	10 óra 52 percz	délelőtt
Radvány	indulás	11 óra 47 percz	délelőtt
Koskócz	indulás	12 óra 23 percz	délután
Údva	indulás	12 óra 51 percz	délután
Homonna	érkezés	1 óra 06 percz	délután
Homonna	indulás	1 óra 26 percz	délután
Órmező	indulás	1 óra 50 percz	délután
Nátafalva	indulás	2 óra 02 percz	délután
Nagy-Mihály	indulás	2 óra 34 percz	délután
Bánóc	indulás	2 óra 57 percz	délután
T. Terebes, Gálszéc	indulás	3 óra 28 percz	délután
Velejte	indulás	4 óra 11 percz	délután
Legenye-Mihályi	érkezés	4 óra 26 percz	délután

Legenye-Mihályi felől Mező-Laborezra.

Legenye Mihályi	indulás	7 óra 44 percz	éjjel
Velejte	indulás	8 óra 4 percz	éjjel
T. Terebes Gálszéc	indulás	8 óra 54 percz	éjjel
Bánóc	indulás	9 óra 26 percz	éjjel
Nagy-Mihály	indulás	10 óra — percz	éjjel
Nátafalva	indulás	10 óra 24 percz	éjjel
Órmező	indulás	10 óra 45 percz	éjjel
Homonna	érkezés	11 óra 10 percz	éjjel
Homonna	indulás	11 óra 30 percz	éjjel
Údva	indulás	11 óra 45 percz	este
Koskócz	indulás	12 óra 20 percz	este
Radvány	indulás	12 óra 55 percz	este
Mező-Laborez	érkezés	1 óra 45 percz	este